

is) al de verdrongen natuurlijke liefde richten, die Hij, als medium in geestelijke liefde voor zich als Levende Koning, en Leeraar, en Priester, heeft gevraagd, maar niet ontvaangen.

Als een familie een ouden vader heeft, wiens laatste levensjaren duister zijn geweest, dan zwijgt ze die maar dood. Ze praat, om hem of zich te troosten, des te drukker over zijn bloeiende jeugd, de veelbelovende.

Het is verschrikkelijk te zeggen, maar het is zoo:

Op DEZE manier viert de huidige z.g. unanyma-christenheid haar kerstfeest. Ze weigert te praten over het vervolg van Jezus, die geboren is, en „dankt God en Hegel“ (las ik eens bij Kierkegaard), dat ze tenminste eendrachtig kan knielen bij het kindje.

Maar de Sterke Held weigert, doodgezwegen te worden in zijn kracht; in zijn vervolgen. Hij weigert, kerstfeest te noemen, wat niet meer is dan het laatste restje conservatisme van een stervend christendom, dat maar niet belijden wil, dat het met zijn gedachten al lang ontzoonen is aan het Paulus-Archiv (vergeef de parallel), en er ook niet meer belang in stelt.

Daarom zal het op ons Kerstfeest tot bekeering moeten komen. In ons leven, in onze school, in onze pers. We zullen elkaar in de oogen moeten zien: hoe sta jij, en jij, en hoe sta ik zelf, tegen de heilsfeiten? We zullen moeten zuiveren onze schoolbesturen, onze redactie-bureaux, van wie die vraag naar HEM-in-zijn-feiten vervelend vinden, en het er niet op aan zien komen, of men over het loege graf, en over de hemelvaart soms „een andere gedachte“ heeft. Want wie niet geloofd, wat de klassieke kerk uit de Schrift geloofd heeft, die viert geen kerstfeest, maar die verliest zich op zijn eigen vage restjes van kinderlijke droomen.

Hij heeft immers niet „herdacht“, dat de thans in het heelal ergens presente Koning eens kindje is geweest, om zoo haastig mogelijk aan de kinderschoenen te ontwassen.

Willen wij ons kruis op ons nemen? Dan ook dit bepaalde kerstkruis. Al kost het ons booze blikken, al vindt men u niet „netjes“. En niet pacifiek.

Want als wij zoo ons kerstkruis in den tijd van Assen en van Barth en van het Algemeen Weekblad en van Brunner op ons nemen, en het evangelie weer onverfilosofeerd waarachtig preeken durven, zonder ons een rad voor de oogen te draaien, dan zal het weer aangaan op den levenden Christus. Dan wordt Hij weer de macht, met wien Rusland en wijzelf te doen krijgen. Dan zal het heilsfeit geen interessant punt voor academische betoogen zijn, maar het zal er vandaag zijn, in zijn ten hemel wonen, met datzelfde lichaam dat eens in de kribbe lag. En dit levende heilsfeit zal dan tot de aarde wederkeren met de zegeningen, en de obligaties van een concrete kerkreformatie, en van beginsmatige levenszuivering, en van leer-verdieping, en van christelijke politiek, en ook van een nieuwe sociale verordening, waarin men het „waagt“ met het Woord, tegen de massa in. Het heilsfeit zal dan weer concreet zijn, onze gedachten in den hemel voeren, en vandaar tot ons terugkeren met concrete, op de wereld ingrijpende, tegen de zonde ingaande directe leer- en levens-thesen. En praktijken.

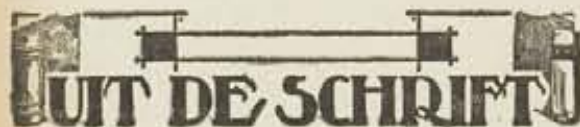
Ik hoor op kerstfeest het Kindje niet schreien, maar ik hoor voor en op en na het Kerstfeest den Koning spreken in zijn Woord. En Hij vraagt mij, en alle redacteuren, en dominees, en professoren, en moderamenleden, ons allemaal, of wij het nu eens niet liever zouden hebben over zijn VERVOLG. Want „gedachtenisvieren“, dat is alleen dan wezenlijk, als men een punt des tijds invoegt in de lijn, het vlak, de wezenlijke konkrete wereld, waarin het is gelegen.

Het Kind was irrisistent. Maar het is nu al zoo veel duizend jaar onze verschrikkelijke Koning.

En voor ieder, die zich heden bewust van het naamchristendom bekeert, en de roode lap wil worden voor den antichristelijken en den pseudo-christelijken stier, is hij daarin (niet daarom, doch daarin) zeer genadig.

Zeer ge-na-dig.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

Toch teeken. (Kerstfeest).

En dit zal u het teeken zijn: gij zult het Kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.

Luc. 2:12.

„Het kindeken“, zoo leest onze Statenvertaling in navolging van andere oudere vertalingen. Zoo is dit woord vastgeklonken in onze geheugens. Het kindeken.

Maar in den Grieksch tekst staat dat lidwoord

niet, zoodat we genoodzaakt zijn, het zoo te lezen: Gij zult een kindeken vinden...

Dat bepaalde lidwoord heeft nu schuld gedragen aan een verschuiving van den klemtoon in ons lezen. De zwaarte ligt naar die onjuiste lezing op het laatste van het vers, op de doeken en de kribbe, waarin de herders het kindeken zullen vinden. Terwijl naar juiste lezing, in ons Nederlandsch met onbepaald lidwoord, al de nadruk vallen moet op het eerste; ge zult een kindeken vinden! Een kindeken; geen volwassen man, maar een zuigeling, zooals elk ander zuigeling ingewikkeld in doeken, en, arm als het is, gelegd in de krib.

Een kindeken — dat zal u het teeken zijn, waar bij ge zult zien, dat de boodschap der Engelen waarheid is; dat God heeft gedaán, wat Hij heeft beloofd; dat de Zaligmaker heden geboren is.

Dat is Gods teeken nu. Een onnoozel, hulpbehoevend, klein kind, de zuigeling in de kribbe!

Is dat nu niet juist het omgekeerde van een teeken? Het wonderlijke, dat zou een teeken hebben kunnen zijn. Het buitengewone. De staf van Mozes, ja, die was een teeken. En het vlies van Gideon, en de zonnewijzer van Achaz. Maar dat kindje in de kribbe, kan dat nu wel een teeken zijn?

Als daar komen in den stal van Bethlehem de zoekers en de twijfelaars van deze eeuw, de menschen, die achter Gods beloften steeds een vraag-teeken plegen te zetten, ja, dan zullen zij daar wel schouderophalend staan bij het kindeken.

En toch: dit zal u het teeken zijn. De herders. En dat zijn menschen, die geloovig voor Gods Woord en beloften hebben leeren buigen. Die God gelooven op Zijn Woord.

Voor hen is dat kindeken Gods teeken metterdaad. Het wijd geopende oog des geloofs leert hen in dat kindeken den Zaligmaker zien. Al is het een kindeken, toch teeken. En straks keeren ze terug, lovende en prijzende God.

Het geringe van het teeken verhindert de geloovige herders niet, om daarin de waarheid te zien van Gods Woord en beloften.

En de grootheid van het teeken dringt ongeloovigen niet, hun ongelooft te laten varen. En zelfs een kind Gods houdt soms zijn ongeloofsbezwaren ondanks het grootste teeken nog vast. Mozes na al wat God bij den brandenden braambosch hem had laten zien. Gideon ondanks het eerste teeken van het vlies.

Maar als God eerst een menschenhart gebogen heeft, zoodat het geloovig voor hem knielt, dan wordt al wat God daarvoor verordeneert, teeken, en gaat ge lovend en dankend weer heen.

Een kindeken, dat is nu Gods gave op het Kerstfeest. De Zaligmaker. De hoop en de roem van het schuldbeladen zondaarshart, dat om genade leerde roepen.

Dat kindeken is tegelijk ook teeken. Waarborg, dat God woord houdt. Wie licht en vrede begeert, o, die moet op dat Kindeke zien, het teeken Gods!

Dat Kindeken alleen. De menschen van vandaag hebben aan dat teeken niet genoeg. Schouderophalend gaan ze het voorbij, ondanks al hun luidruchtig Kerstfeestmisbaar en hun bloemen en pret. Want dat dat kindeke nu de redding der wereld wezen zou, o, als ge hun dat op het Kerstfeest vraagt, dan gaan ze schateren en schouderophalen — dat hebben ze met hun Kerstfeest niet bedoeld. Ze moeten wat meer hebben en wat anders, als het redding brengen zal. Een wonderlijk systeem. Een krachtmensch. Een nieuw geluid. Een reuzenfiguur — maar dit kindeke niet. Omdat het maar een kindeke is, en straks als kruiseling ondergaat, daarom gaat de Kerstfeestvierende wereld Hem glimlachend voorbij.

En toch teeken!

Al wat hij de gratie Gods geloofd, knielt in den geest nu bij de kribbe van Bethlehem neer, en aanvaardt, en aanbidt.

Omdat de oogen geopend zijn.

En dan zien die geopende oogen in dat Kindeke heerlijkheid en schoonheid van genade.

Laat ons dan heengaan naar Bethlehem, en zien, wat ons de Heere verkondigd heeft.

Rondom ons schreeuwt het woeste rumoer van een feestvierende wereld, die met wat groen en bloemen en kleurig papier de loege kribbe maskeert, maar het Kindeke voorbijgaat.

Laat ons dan heengaan, en zien, tot ons oog Hem, Gods teeken en onzen Zaligmaker, aanschouwt.

Laat ons bij dat Kindeke knielen, en fluisteren: Gij zijt de schoonste van de menschenkinderen, want genade is uitgestort op Uw lippen.

Dat is de heerlijkheid van het Christusfeest, dat dat Kindeke ons teeken wezen mag van Gods liefde en Gods beloften jegens ons.

Veracht en voorbijgegaan.

En — toch teeken!

C. B.

KERKELUK LEVEN

Een vervolg op Assen. (II.)

Wegens plaatsgebrek moet ik dat artikel uitstellen tot een volgend nummer.

K. S.

Karl Barth's nieuwe dogmatiek. (II.)

Den vorigen keer hebben we enkele woorden gesproken over Barth's antwoord op de vraag, wat dogmatiek is.

Thans een enkel woord over de vraag, wat hij verstaat onder het dogma.

Barth onderscheidt in dezen tusschen drieërlei: a) in de eerste plaats ziet hij dogmatische stellingen, dogmatische thesen (Sätze). Zelf omschrijft hij deze als de Sätze van de dogmatische wetenschap. Deze Sätze liggen op den ondersten trap der ontwikkeling.

b) Voorts zijn er de dogmata (de dogmen, meervoud). Hieronder verstaat Barth blijkbaar de bepaalde, historische vaststelbare, door een bepaalde kerk in een bepaald jaar in bepaalde forme gefixeerde dogmen. Deze dogmen zijn dus een meervoud, waarmee als enkelvoud correspondeert: „een dogma“. Deze dogmen zijn dus vrijwel gelijk aan de onder a) genoemde dogmatische (leer)stellingen, maar ze verschillen in zóóverre ervan, als de onder a) genoemde stellingen wetenschappelijke stellingen zijn, doch de dogmen, hier onder b) bedoeld, den ijk der kerk verkregen hebben. Dogmen noemt Barth: de door de kerk erkende en bekende, in de kerkelijke belijdenisschriften neergelegde, leerstellingen. We staan dus hier op den tweeden trap der ontwikkeling.

c) Nu komt evenwel het moeilijke puntje, waarop ieder, die tot nu toe Barth heeft aangehoord, met bijzondere belangstelling de ooren spitst: immers, nu raakt Barth aan de vraag, wat men aanvangen moet met die leerstellingen (a) en die dogmen (b)? Zijn ze waar, kan men Gods stem erin beluisteren? Zoo neen, zullen we dan hier maar een streep zetten, en eindigen met de verklaring, dat de kloof tusschen God en mensch blijft gapen? Neen, zegt nu Barth, ik zet nog geen streep, en ga nog verder, ik onderscheid als derde (c) „het dogma“. De lezer moet hier goed lezen: onder b) was sprake van „dogmen“, en dat woord was een meervoudsvorm van dit enkelvoud: „een dogma“. Tegen over deze gevallen van „een dogma“ staat nu, of liever, daarboven uit gaat nu (volgens Barth, wel te verstaan) „het dogma“.

Wat is dat: „het dogma“?

We laten Barth zelf weer spreken. Hij verstaat eronder: „de samenvatting (Inbegrip) van alle mogelijke (!) leerstellingen; let wel, niet van alle mogelijke leerstellingen, in zóóverre deze in de wereld op bepaalde manier nu eenmaal geformuleerd zijn, maar in zóóverre deze de openbaringswaarheid WILLEN grijpen en doorgeven. „HET“ dogma is, alweer volgens Barth zelf, datgene, wat alle dogmen (b) met hun streven naar de openbaringswaarheid zeggen willen. Het is het dogma, waar naar de dogmatiek vraagt. Het is het „wezen“ (!), waarvan de onder b) bedoelde dogmen en ook de onder a) bedoelde leerstellingen der dogmatische wetenschap „verschijningen“ zijn. Het is hier de plaats, om even stil te staan, en ons af te vragen, wat wij nu aan deze onderscheidingen hebben.

In enkele korte opmerkingen, waarvan natuurlijk de diepere achtergrond en de laatste verantwoording in dit populair blad achterwege blijven moet, vatten we samen wat ons voor de door ons gezochte lezers van het grootste gewicht lijkt.

1) Het is blijkbaar Barth er nog steeds om te doen, nadruk te leggen op het menselijk onvolkomene van alle door menschen (ook kerken) gegeven uitspraken. In zóóverre blijft hij zich dan ook in de grondstructuur van zijn denken gelijk, en verzet hij zich nog steeds met hand en tand tegen elke „theologie des roems“ (theologia gloriae), welke zou zeggen: ik ben er al, ik weet het al, ik heb het al. Was er voor zoo'n „theologia gloriae“ werkelijk plaats, meent Barth, dan was tegelijk de tijd voldragen; zulk een theologia gloriae behoort tot den staat der voleinde dingen, niet tot „deze aarde“. Nog altijd klinkt op dit beslissende punt Barth's stem als vroeger: God is in den hemel en gij zijt op de aarde (Psalmwoord!), maar niet het enige, God zij geloofd, K. S.). Ondanks alle mogelijke concessies, die Barth aan zijn bestrijders doet (naar het lijkt), ondanks alle tempering van stemgeluid in zijn voordragen van bepaalde specifieke Barthianismen, blijft hij op dit punt zich gelijk, en is hij nog altijd de man van den Römerbrief, als het op den wortel aankomt, die zijne vruchten draagt. Nog steeds ontbreekt de wending naar Calvin, die tusschen Gods Woord en het leven, de existentie, van den mensch, een betrekking van Vader-kind, Gever-ontvanger, Pædagog-pupil ziet. „Zoo hoog de hemel is boven de aarde is het Woord Gods boven het dogma“.

zoo heet, even hoe van bevel, van dogma, bevel, van

2) Wa meer als sel. Men tingen va een „onl men, we-komment standpun te verge lling“ van „Het W werd ge tiek op degenen, meenen opvatting („ontwikle ten best of zelfs v is. Ik zi het debar orin vind van een kens, die van hun dat ze ex lingen ra dan bij C ven ze (de vraag Hem be l iets nóg te doen hersch „aarde“, zeg ik bli royal te nog, steed wikkeling knabbelem niet legg fundamen onder nog het feit, e zettelijk teekent n lijkheid.

„ondie nog steeds gedaan h op eigen niet verlat

3) Dat E maar-met-niet van den, blijk vraagt, w over het „nu over „dogma“ i lijke verk neergelegd wat dichte vroegere schijn is nu verder ook deze lucht „betrokk om de be onstemm bijbel als „de kerkel bijbel als nu de nu dogma“?

niet van, we ervan weer uit b en daar

*) Dr. Ber het „aankn mensch zou consequent de grondsla daarmee eer dialektische meer volde paradox“. In is, is hij he „niet mee het weze schijnt het van „een“, c al minder v uit elkaar g zelde) oerfz ner's „aank zooreer me paradox nog

*) Ook tu gehoorzamer feit van de wat eene is wat anders door het an lijke onnav